

Maar blijft de toestand zooals hij is, dan loopt deze strijd om rassen- en volksinvloed uit op een versterking van het centraal uitvoerend gezag. Voor een tijd althans; totdat revolutie en scheuring er een eind aan maakt.

In Hongarije is van de Oostenrijksche gebeurtenissen de terugslag waar te nemen. Het vergelijk, waarvan de tien jaren verstreken zijn, kan niet worden vernieuwd, want Hongarije weigert terecht een overeenkomst te sluiten die zijnerzijds door de volle wetgevende macht en anderzijds slechts door het keizerlijk besluitrecht zou bekrachtigd worden. Er is dus uitstel verleend en Banffy heeft een wetsontwerp tot regeling van de oeconomische verhouding tot Oostenrijk ingediend. Dadelijk volgde scherp verzet van de zoogenaamde onafhankelijkheidspartij onder Frans Kossuth, den zoon van den grooten volksleider. Deze partij wil een zelfstandig tolgebied en een afzonderlijke Hongaarsche Bank, beide eischen die de eenheid der monarchie in gevaar zouden brengen; zij dreigt met obstructie en de Oostenrijksche Duitschers hebben haar geleerd hoeveel men daarmee kan tegenhouden. Gematigder, maar even gevaarlijk voor de eenheid, is het voorstel van den liberaal Enyedy, die feitelijk aan de regeering de voorbereiding wil opdragen, althans een onderzoek naar de mogelijkheid, van de scheiding welke Kossuth en de zijnen begeeren. En Banffy heeft zich daartegen niet verzet.

Hongarije gevoelt al lang, en in de tegenwoordige omstandigheden zeer sterk, dat het 't voornaamste land van de monarchie is geworden en schijnt zich thans ook als zoodanig te willen laten gelden. Het wetsontwerp van Banffy zal er wel doorkomen; al is het ook de vraag wanneer. Het is overigens te wenschen dat de partij die spoedige of langzame scheiding wil, in toom gehouden zal kunnen worden; want de verbreking of ontbinding der Oostenrijksch-Hongaarsche eenheid kan geen vriend des vredes wenschen.

Nadat ik mijn vorig overzicht bijna geheel aan de Dreyfus-quaestie wijdde, mag ik er ditmaal niet te lang bij stilstaan. Nieuw is sinds de laatste maand slechts in het kort het volgende.

De generaal de Pellieux heeft zijn voorloopig onderzoek nopens de aanklacht, door Mathieu Dreyfus tegen Esterhazy ingebracht, gesloten. Generaal Saussier, gouverneur van de hoofdstad, hoofd der militair-rechterlijke macht te Parijs, heeft daarna beslist dat een instructie tegen Esterhazy zou worden geopend; deze is intusschen op vrije voeten gelaten. Met de functiën, die in ons gewone strafproces de rechter-commissaris waarneemt, is majoor Ravary belast en deze hoort dagelijks getuigen, onderzoekt stukken, raadpleegt opnieuw deskundigen in handschrift enz.

Het eind van deze instructie kan zijn dat Esterhazy buiten vervolging gesteld wordt. Dan is de zaak uit en rust op de vrienden van Dreyfus de sterk verzwaarde taak om door het aan den dag brengen van een nieuw feit of nieuw stuk de revisie van het vonnis van Dreyfus van den minister van justitie te verkrijgen. (Deze portefeuille houdt thans Milliard; de Senaat heeft den minister Darlan wegens de onregelmatige beëdiging van enkele rechterlijke ambtenaren